

SKAUTYBĖS Draugas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Lietuvos Skautų Sąjunga
Tarybos Pirminija

1989 balandžio 30 d.
Vilnius

ASS Vadijos Pirmininkei
v.s. fil. Danutei Eidukienėi

Nuoširdžiai dėkoju už sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos Skautų Sąjungos atkuriamajam suvažiavimui.

Šiuo metu Lietuvos Skautų Sąjungoje studentų skaičius yra nedidelis, tačiau tikimės, kad Lietuvos akademiniams jaunimams susiburs į Akademinių Skautų Sąūdį, kuris taps aktyvia mūsų Sąjungos dalimi.

Manau, kad greitai „Ad Meliorem“ skambės Lietuvoje taip pat ryžtingai ir garsiai kaip ir išeivijoje!

Budėkime!
v.s. Feliksas Šakalys
Lietuvos Skautų Sąjungos
Tarybos Pirmininkas

ASS SUKAKTUVINĖ STOVYKLA – STUDIJŲ DIENOS

Šūkis: Sese, Broli, ar tiki.
Šešiasdešimt ir penki!

Grazioje Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, suskambėjo balsai ir sumirgėjo skautiškos darbo uniformos jau penktadienio (birželio 30 d.), popietėje – diena prieš oficialią ASS studijų dienų atidarymą. Nuo ankstyvo pavasario čia kasmet savaitgaliais darbuojasi Chicago skautiškujų tuntu ūkvedžiai tvarkdami pastatus ir aplinką, ruošdami stovyklavietę stovyklavietėms, tad atvykę stovyklavietė radome tinkamai paruoštą.

Šeštadienis, liepos 1 d. atvykimo ir iškūrimo diena. Atvykusiems nurodomi rajonai – kyla margaspalvės palapinės. Šeimininkės jau pasiruošusios laukia su kava ir skanumynais. Išsirengimo diena greitai krypta į vakarą ir atvykusieji renkami vakaronei. Ilgai skamba dainos, pokalbiai... Žiūrime filmą iš Lord Robert Baden Powell apsilankymo Lietuvoje ir kitose Baltijos pakrančių valstybėse.

Sekmadienis, liepos 2 d. – „Lietuva praieityje“. Ankstyvą rytą paskaitų patalpos, palapinių rajonas ir kiekvienas stovyklavietės pasipuošia tautinėmis trispalvėmis. Vėliavų pakėlimas kalbama apie šios dienos prasmę, Tautinės vėliavos pripažinimą Lietuvos valstybine vėliava ir jos spalvų reikšmę. Po vėliavų pakėlimo paskaitų klausyti renkami daugiau negu 40 asmenų.

Dr. Algirdas Statkevičius kalba apie Sąjūdžio veiklos vystymąsi, siekiant Lietuvos nepriklausomybės. Kalbėtojas iškelia Sąjūdžio agresyvumą,

galimą susikirtimą su okupacine valdžia ir tautų padėtį Sovietijoje. Pastebi, kad reikia persitvarkymo ir išeivijoje. Čia reikalinga daug artimiausio koordinuoti visų lietuviškų organizacijų veiklą laisvajame pasaulyje.

V.s. kun. Juozas Vaišnyš, S.J., labai įdomiai papasakojo apie dr. Vinco Kudirkos gyvenimą, jo tėvus, gimines, mokymąsi Lenkijoje ir jo tautinio susipratimo persiorientavimą. Paskaitą pajaurino humoru nuansais, kalbėdamas apie Kudirkos gyvenimą kun. seminarijoje, jo velesnį gyvenimą ir kūrybą. Sesės akademikės skaitė Kudirkos eilėraščius, o paskaitininkas jo proza, pabrėžiant jo kūrybos laikotarpius. Vakaronėje žiūrėjome skaidres iš skautų organizacijos atkūrimo Lietuvoje ir filmą iš Lietuvoje tautinio pasireiškimo masinių susirinkimų Vilniuje. Iki vėlyvo vakaro dainavome akademines, skautiškas ir lietuvių liaudies dainas.

Pirmadienis, liepos 3 d. – „Akademiniams Skautų sąjūdis 65 metų kelyje“. Fil. Jonas Dainauskas skaitė paskaitą apie 1939 m. rusų-vokiečių sutartį, pasidalinant Rytų Europą, ypač apie prekiavimą Lietuvos valstybės teritorija. Paskaita labai domėjosi ir vyresnieji ir jaunimas. Po paskaitos vyko gyvos diskusijos su jomis klausimais ir išsamiais atsakymais.

Akademinio Skautų sąjūdžio įkūrimą 1924 m. Kauno universitete įdomiai pristatė fil. Jonas Dainauskas. ASS gyvai veikė Vytauto Didžiojo universitete Kaune, o taip pat Vilniaus universitete.

Lietuvos Skautų sąjungos atkūrimo suvažiavime Vilniuje. Iš k.: LSS Tarybos vicepirm. Ričardas Malkevičius, LSS Tarybos pirm. Feliksas Šakalys ir LS Brolijos Vyriausias skautininkas Rimantas Ulevičius.

VENKIME DISINFORMACIJOS

Nuoširdžiai džiaugėmės, kai pernai rudenį ok. Lietuvoje pradėjo steigtis skautai ir skautės. Tačiau pirmąjį džiaugsmą prislopino, kai tiek anapus, tiek šiapus Atlanto atsirado abejonių tos atsiuriančios organizacijos skautybės supratimu, jos idėjos sekimu ir igyvendinimu. Buvo bijoma, kad skautybės idėja nebūtų profanuojama ir piktnaudžiuojama. Šias abejones, visų džiaugsmui išsklaidė šių metų balandžio 29-30 dienomis Vilniuje įvykęs skautų vadovų suvažiavimas, kuriame buvo priimtas statusas (vadovaujantis Nepriklausomos Lietuvos Skautų organizacijos, o taip pat Lietuvių Skautų sąjungos išeivijoje statusais), buvo išrinkta vadovybė ir pasisakyta, kad Dievo nepažįstantieji ir religijos reikalavimų nepapraktikuojantieji asmenys šiai organizacijai negali priklausyti, kad griežtai laikomasi „Dievui, Tėvynei ir Artimui“ šūkiu dvasios.

Šiame suvažiavime kvieisti dalyvavo ir išeivijos LSS atstovai – LSS Tarybos vicepirm. vs Irena Kerelienė, LS Seserijos Vyriausia skautininkė vs tn. Stefa Gedgaudienė ir „Skautų Aido“ redaktorius vs kun. Antanas Saulaitis. Apie suvažiavimą ir jo nutarimus buvo rašoma ir tenyktėje ir išeivijos spaudoje, komentuoja radijo programose. Rodos, lietuviškuoju gyvenimu besidominti visuomenė turėtų būti apie tai informuota. Deja, vis dar pasitaiko atvejų, kai ne vien asmeniškai, bet ir komunikacijos priemonėmis Amerikoje yra skleidžiama disinformacija. Kai tai daro eiliniai iš ok. Lietuvos atvykę turistai asmeniškai – negerai, bet kai disinformuojantį komunikacijos priemonėmis prabyla visuomenės gerbiami asmenys – jau yra blogai. Prieš skleidiant bet kokią informaciją viešai, turėtume pasitikrinti, kiek informaciją teikiantis asmuo yra susijęs su organizacijomis apie kurias kalba, kokio

buvo priimtas ir patvirtintas LSS Statutas, išrinkta taryba ir pirmija, Garbės teismas, Kontrolės komisija ir Garbės gynėjas.

Lietuvos Skautų sąjunga, priėmusi statutą ir išrinkusi tarybą bei pirmiją, prašys išteisinimo kaip oficialiai jaunimo organizacija, besivadovaujanti ištikimybėje skautybės idėjai ir šūkiui Dievui-Tėvynei-Artimui. Bus kreipiamasi į Pasaulio skautų centrą ir prašoma pripažinimo. Į tarybą buvo išrinkti: Feliksas Šakalys (Kaunas) – pirmininkas, Ričardas Malkevičius (Kaunas) – vicepirmininkas, Albinas Puidokas (Vilniaus kraštas), Lukrecija Malkevičienė (Kauno kraštas), Artūras Vyšneviskis (Žemaitija), Pijus Ambrozaitis (Mažoji Lietuva), Sigita Arnauskas (Dzukija-Suvalkija), Alvydas Ulys (Aukštaitija), Brolijos vyriausiu skautininku išrinktas Rimantas Ulevičius (Klaipėda),

senumo teikiamos žinios ir kt. Ivykiai Lietuvoje kasdien keičiasi – kas buvo priešpusmetį, nebėgalioja šiandien.

Nors „Skautybės Kelyje“ apie Lietuvos Skautų sąjungos atkūrimo suvažiavimą jau buvo rašyta, spausdiname tame suvažiavime asmeniškai dalyvavusios LSS tarybos vicepirm. Ir. Kerelienės tuo reikalu informaciją, atspausdintą „Pasaulio lietuvių“ š.m. birželio - liepos mėn. laidoje. Rašoma:

CHICAGOS TUNTAI STOVYKLAUJA

Visų keturių Chicago skaucių ir skautų tuntai stovyklauja savo stovyklavietėse Rako stovykloje Custer, Michigan. Stovykla prasidėjo šeštadienį, liepos 8 d. ir baigsis liepos 22 d.

„Aušros Vartų“ tunto „Birutės“ stovykloje stovyklauja 19 skaucių. Stovyklos viršininkė v.s.l. Nida Bichnevičiūtė.

„Kernavės“ tunto „Gerojo aivar“ stovykloje stovyklauja 50 skaucių ir paukštyčių. Stovyklos viršininkė – s. Marytė Utz.

„Lituanicos“ tunto „Liūto“ stovykloje stovyklauja arti 50 skautų, vilkiukų, jūrų skautų, jūrų jaunių ir bebrų. Stovyklos viršininkas – j. budys v.v. Paulius Juozaitis.

„Nerijos“ tunto „Gintaro pakrantė“ stovykloje stovyklauja 30 skaucių, jūrų jaunių ir ūdryčių. Stovyklos viršininkė gintarė v.v. Taidy Rudaitytė.

Kiekviena šių stovyklų savarankiškai tvarkosi, turi savo atskiras vadovybes ir savo stovyklinę programą. Tarpsto-

vyr. skautininko pavaduotoju – Laimonas Daujotas (Vilnius). Seserijos vyr. skautininkė išrinkta Alina Dvorcekienė (Vilnius), vyr. skautininkės pavaduotoja – Monika Girytė (Vilnius).

Suvažiavimo metu buvo pranešta, kad įžodį jau yra davę 48 Klaipėdos, 90 Kauno, 348 Vilniaus, 18 Varėnos, 12 Alytaus skautės bei skautai. Skautų kandidatų yra apie keturis kartus daugiau.

Sekmadienio rytė Vilniaus katedroje, šv. Kazimiero koplyčioje, šv. Mišias skautams atnašavo 3 kunigai, pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, S.J. Buvo pašventinta jūrų skautų vėliava. Koptychia buvo pilna pilnutėlė sesių ir brolių.

Suvažiavimui pasibaigus, buvo suaukta spaudos konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos ir išeivijos skautų vadovai.

Pirmadienį, gegužės 1, skautai su savo vėliavomis gausiai dalyvavo Klaipėdoje „Žygio per Atlantą“ buriuotojų išleistuvėse. Išleistuvėse taip pat dalyvavo ir žygiavo latvių skautų skiltis su savo vėliava.

Suvažiavimas praėjo sklandžiai, pakilia nuotaika. Kiekvieno ir kiekvienos veidas švytėjo viltimi, kad po 49 metų vergijos vėl bunda ir keliasi tauta šviesesniai rytojui. Vieno vadovo tarti žodžiai liko atmintyje: „Išgukime iš savęs vergą, suvienykime jėgas bendrai veiklai – Tėvynės laisvės atstatymui“.

Lietuvos Skautų Sąjunga negai būti nei komunistinė, nei ateistinė, jeigu jos dvasinėje vadovybėje yra tokie religiniai ir tautiniai stiprūs šulai kaip kun. Sigita Tamkevičius ir kun. Donatas Valiukonis.

IR

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

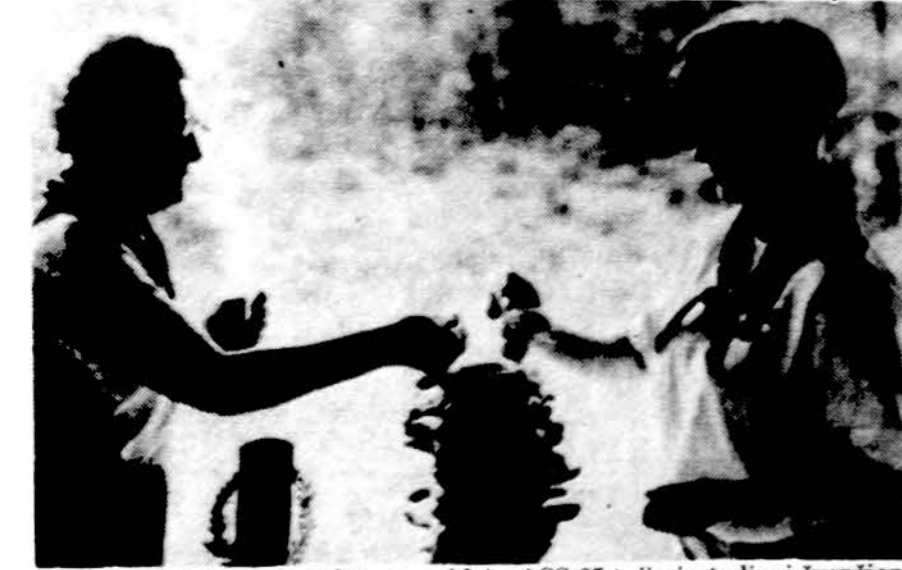
Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuveni. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokeskį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamas gavus prašymą.

Akademinio Skautų sąjūdžio stovykloje, ASS 65-tąjį gimtadienį švenčiant, įvakutes ant sukaktuvinio raguolio uždegė filiterės Halina Plausinaitienė ir Alida Vitaitė.

vežti maisto bei saldumynų. Stovyklavietėse už stovyklos ribų negalima išvežti. Taip pat stovyklon negalima atvežti šunelių ar kitų gyvulėlių.

Oficialus Rako stovyklavietės adresas: Camp Rakas, 1918 Hawley Rd., Custer, MI 49405.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą. Pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

I LAISVĖ

Lietuva ryžtingai ir tvirtai veržiasi į laisvę ir nepriklausomybę. Šis veržimasis yra net stipresnis, negu tai buvo 1918 metais, nes dar tebėra gyva ta karta, kuri patyrė ką tautai reiškia laisvė. Dabar yra daugiau žmonių su didesniu išsilavinimu ir suverenumu supratimu, negu buvo 1918 m. Komunistinė diktatūra su kruvinu genocidu, su ūkininkų ir kitų apriėsimu yra daug kruvesnė ir žiauresnė, negu karais laikais. Dabar laisvės besiekiančios tautos gauna daugiau paramos iš demokratiškos vakarų kraštų, kurių įtaka pasaulyje yra didelė ir kurios radijo bangomis stengiasi perduoti pavergtai tautai savo susirūpinimą ir pastangas laisvės kryptimi. Dabar pavergtoji Lietuva žino, kad demokratinuose kraštuose yra daug iš tėvynės okupuoto išlokštų patiriamų su aukštu išsilavinimu, užimančių net ir labai atsakingas vietas, kurie organizuoti kelia lietuvių tautos teise į laisvę, krepdamiesi į parlamentus, valdžias, spaudą ir ištaip įtakingus žmones bei institucijas. Iševijos lietuviams visiškai nutraukė savo grupių tarpusavio grumtynes ir stengiasi vieną kalbinti tautai, siekiančiai išsiveržti iš kolonialinės vergijos ir nepriklausomybės.

Tą viską supranta ir jaučia net ir okupantas ir jo priespauda švelnėja. Okupantas jaučia, kad kolonijų laikymas yra labai nepopuliarus pasaulyje, ypač, kad Maskva pasilikusi dabar vienintelė kolonialinė valstybė pasaulyje, o pati su savo negyvenimiška komunistine sistema nuvairavusi į sunkią krizę, priversta ieškoti kitokių tvarkymosi kelių.

Lietuvos žmonių ryžtas galin- gas ir jų siekimų kryptis labai aiški, drąsiai pareiškama, net dabar atviriau galinčioje pasisakyti jų spaudoje. „Gimtas kraštas“ birželio 28 d. numerio straipsnyje: „Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo keliai“ skelbia: „Esame didelių permainų ir istorinių įvykių liudininkai. Po stalininio teroro bei brežnevinių stagnacijos metų savarankiškam gyvenimui vėl kyla mūsų tauta, visa Lietuva. Didžioji mūsų šalies žmonių dauguma reikalauja, kad būtų grąžinta jos didžiausia vertybė, netekta prieš 50 metų dėl stalinizmo ir hitlerizmo suokalblio. Kol nebus išspręstas suvereniteto klausimas, neįmanoma išspresti ir kitų opių problemų: ekonomikos, ekologijos, tarpnacionalinių santykių“.

Toliau tame straipsnyje parbrėžtinai primenamas Molotovo-Ribbentropo, kitaip – Stalino ir Hitlerio paktas, pažyminti, kad mažai būtų pripažinti jo egzistavimą, bet „reikia pareikšti, kad tas sandėris buvo nusikaltimas, o jį įforminusių paktai turi būti pripažinti neteisėtais (taigi ir negaliojančiais) nuo pat jų pasirašymo momento. Pasmerkti ir anuluoti šiuos aktus turi pirmiausia tu valstybių vyriausybės, kurių vardu buvo sudaryti. Nekyla abejonių, kad vyriausybės, gėdingų aktų signatarų įpėdinės, žino šią savo teisinę bei moralinę pareigą“.

Vokiečiai jau yra darę pareiškimus apie šių aktų nebegaliojimą. Vokietija juos atmetė ir nesusilaikė už Lietuvos ir visą pasaulį. Dabar lietuvių tauta ir visas laisvasis pasaulis laukia, kad Kremlius paskelbtų, jog jų sandėris su Hitleriu nebegalioja ir atitaisytų tą skriaudą, kuri Lietuvai buvo padaryta žiau-

riųjų diktatorių – kruvinojo Stalino ir tokio pat Hitlerio.

„Komjaunimo tiesa“ savo balandžio 21 d. numeryje pirmuoju straipsniu įdėjo tvirtinimą: „Slaptieji papildomi Molotovo-Ribbentropo protokoliai bus pripažinti. Nauji, kurios laukė visa Lietuva“. Čia skelbia, kad Lietuvoje neabejojama dėl tų sutarčių buvimo, kad ir Maskvos istorikai ima patvirtinti jų buvimą. Tame straipsnyje istorijos mokslų kandidatas, docentas, Lietuvos istorijos instituto direktoriaus pavaduotojas Alfonsas Eidintas pabrėžia, kad ir G. Rudžio sutelkta archyvinė medžiaga patvirtina buvimą tų slaptųjų Stalino-Hitlerio susitarimų, kurie ir „lėmė Pabaltijo valstybių likimą ir jų įėjimą į TSRS“ – Sovietų Sąjungą. Ir tie istorikai reiškia tvirtas viltis, kad Maskva, paskelbusi to slaptųjų susitarimo anuliavimą grąžins laisvę Lietuvai.

To Lietuva labai laukia. Ir „Gimtas kraštas“ birželio 21 d., reikšdamas nepasitenkinimą dabartine komunistinio ūkio sistema, spausdina straipsnį antrašte: „Kainos, kurios prarys mūsų entuziazmą“. Tame straipsnyje be kito pabrėžia, kad likvidavus laisvą gamintojų konkurenciją „kainų politiką šalyje formuoja nekompetentingi ekonomistai – kainotinkiniai“. Atsidūstama, kad „Mūsų ūkininkavimo sistema svarbiausios ekonominio valdymo funkcijos priklauso Maskvai“, o turi ateiti ekonominė nepriklausomybė.

Apskritai dabartinėje okupuotos Lietuvos kolonialinėje sistemoje ūkinė santvarka darosi slėgianti mišrainė. Ir „Tiesa“ kovo 3 d. rašė: „Aktai perdem dažnai keičiami, nes išleidžiami skubotai ir neapgalvotai, dažniausiai sukuriama centre, neįsigilinus į kiekvienos respublikos ypatumus, tradicijas“. Tokie nuostatai žmones sukaustė sužlugdę savarankiškumą, iniciatyvą, o dar tie aktai nebuvo visiems privalomi. Taigi labai ilgimasi savarankiškos, suverenios, nepriklausomos teisinės santvarkos. Del to ir nutarimas, kad Lietuvoje galios tik tie sąjunginiai įstatymai, kuriuos priėmė ir Lietuvos įstatymų leidimo organai.

Ypač jautrus sąžinės laisvės klausimas. Lietuvos parlamentinė komisija būsiosios Lietuvos konstitucijos 52 straipsnį suformulavo „Visiems piliečiams užtikrinama minties, sąžinės ir religijos ar netikėjimo laisvė ir lygi teisė pavieniam ir bendrai su kitais išpažinti ir reikšti įsitikinimus bei pažiūras. Niekas negali kito asmens priversti nei pats būti verčiamas kalbėti, elgtis ar ieškoti prieš savo sąžinę ir įsitikinimus“. Čia cituojame iš „Komjaunimo tiesos“ nr. 82. O Sovietų okupuotoje Lietuvoje buvo verčiami mokytojai ir daugelis kitų kalbėti ir veikti prieš savo švėčiausias įsitikinimus religijos ir patriotinių tiesų srityje. Labai atėjęs laikas savarankiškam gyvenimui. Netgi ir Gorbaciovas savo kalboje, pasakyoje šaukiant Aukščiausios Tarybos neeilinę dvyliką sesiją pareiškė: „Reikia nugalėti pastangų, kad... visos nacijos ir tautybės gerai jaustųsi, turėtų galimybę laisvai plėtoti savo tarybines nacionalines tradicijas, kalbą, kultūrą...“ O tą galės tautos praktikuoti – to kolonialinėje socialistinėje-leninistinėje sistemoje, kaip itaigojo Gorbaciovą, o atgavusios tikrą laisvę ir nepriklausomybę.

Juoz. Pr.

BALSAI IŠ LIETUVOS – TARP AŠARŲ IR JUOKO

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

„Perestroikos“ išdavoje laisvajame pasaulyje vis dažniau ir dažniau lankosi jau ne visiškai pagal okupanto korpali suformuoti Lietuvos pramoginiai vienetai, iševijos sutinkami su dideliu džiaugsmu ir entuziazmu. Jei anksčiau pas mus lankydavosi komunistų partijos „palaiminti“ dvi-veidžiai, šiaipus „iki ašarų“ graudinė ar rusų klasikų lietuviškai suvaidinę, tai naujoji svečių banga mums atgavusi ne vien trupinėlių Lietuvos, bet ir drąsų, atvirą ir neslepimą laisvės Lietuvai šauksmą.

Clevelando LB apylinkė, vadovaujama Vytauto Brizgio, su valdybos narių ir pavienių asmenų talka birželio 7-11 dienomis vašingai sutiko Tautinės muzikos ansamblį „Armonika“ (taip jį pavadino programos vedėjas aktorius Tomas Vaisieta, nors atspausdintoje programoje jis pažymėtas kaip „Lietuvos Televizijos ir radio Ansamblis“), kurio koncertas įvyko parapijos salėje birželio 10 dienos vakare. Uždangai pakilus, septynių asmenų kapela programą pradėjo dviem greitu tempu kadriilais. Čia buvo smuikai, būgnai, varpeliai, pučiamieji instrumentai. Netrukus įeina Tomas Vaisieta, įdomios menininko išvaizdos Vilniaus teatro aktorius perduoda „linkejimus iš atbudnančios Lietuvos“ ir nepaprastai išpuodingai deklamuoja Donelaičio ištrauką „Lietuva garbin“. Jo puikus balso vaidyba, sceninė laikysena, vaizdinė išraiška iš karto patraukė publikos dėmesį. Baigęs deklamuoti, jis su geru žiupniu sąmojaus ir humoro pristato kiekvieną ansamblio narį. Jis nepagalai ir asmeniškoms, humoristiškos charakteristikos, kaip „ramus, tik reiškia pretenzijas Lenkijai dėl Suvalkų trikampių“, arba „glostytas prieš plauką“. Ansamblio narių tarpe yra dūkai, žemaičiai, kauniečiai, jų tarpe net architektas iš Klaipėdos, dabar smuikininkas. Kalbedamas apie neaukšto ūgio smuikininką, aktorius sako: „mažų smuikininkų nėra, tik maži smuikai“.

Pagaliau į sceną įeina „Armonikos“ puošmena – solistė Nijolė Penikaitė-Jasiukienė. Prie jos prisitariama Ramutis Kaspariūnas ir jiedu su kapelos palyda sudainuoja sentimentalų duetą „Graziai, graziai mane augino“. Po dueto sekė lietuviškais motyvais valsas, žemaitiškas klumpakojis ir žemaitiškas Kaspariūno ir Žemaičio

duetas „Trys užuola“. Duetas buvo pajaurintas mimika ir atitinkamais judesiais. Po to keturiose sudainavo fokstro tempo gyva, moderniško sąskambio dainą „Ateik, mergužele“. „Jaunimėlio vakarone“ su soliste ir dviem vyrais, Žemaičiu ir Kaspariūnu, buvo tokia linksma, kad visa publika pritardama rankomis plojo i taktą.

„Reikia duoti muzikantams pailsėti“, prašėka vėl į sceną išgengs Vaisieta. Jis deklamuoja ilgą tekstą, pavadintą „Vytauto Didžiojo meditacija“. Salėje galima būtų adatėlę krintant girdėti... Savo tekstą aktorius baigė žodžiais: „Erškėčiai kelias klotas to, kuris nori laisvės. Aš nepaliesiu šaukti ir kartoti žodžio „Laisvė““. Ir nebuvo galima juo netikėti...

I sceną sugrįžęs solistų trio – Žemaitis, Lipkevičius ir Penikaitė – sudainuoja „Gimtoji kalba“. Nuostabiai gražiai suskambėjo maršo tempu „Per amžius dainavo lietuviai, sustojė ant Vilniaus kalvų“. Toliau vėl buvo linksma dalis: du muzikiniai vaizdeliai. Pirmame vaizdelyje buvo suvaidinta, kaip linksminasi iš Amerikos į namus sugrįžę „Armonikos“ vyrai. Antrasis „Mykoliuko smuikėlis“, sukėlė daug juoko, kai „Mykoliukas“ ar tai „nemokejo“ smuiku groti ar tai buvo „bitės igeltas“... Visi nuo jo pabėgo, kol vadovas jam sako žemaitiškai: „Užteks, veins palika“. Publika audringai plojant, nusileido uždanga.

Po pertraukos antroji programos dalis prasidėjo su graudžia tremtinių liudies daina „Kurtas dulkėtas traukinys“. Aktoriai Vaisieta jausmingai pareiškė, kad lietuviams trys brangiausios pasaulyje vietos yra: Motinėlis Lietuva, Amerika ir Sibiras – amžino išalo kraštas, kuriame tiek lietuvių kaulų išbarstė. Turint mintyje ar- tėjantį baisiojo birželio mėnėjimą, Sibire žuvusių tremtinių garbei „Armonika“ dainuoja „Tu tikėsi ir lauk“. Po to „močiutei sengalvelei“ skirta dainelė „Obelis“ ir romančiška „Eisiu keleliu“. Vaisieta, iš Stasio Liupkevičiaus rankų atvirkščiai ir pašėkė armonika ją apvertė ir sako „juk dabar perestroika“. Visa publika nusistruokta. Puiki „Staselio polka“, ypatingai gražiai skambant pučiamiesiems instrumentams. Aktorius prisitariama prie mikro-

fono ir deklamuoja prieš maždaug 130 metų sukurtą Baranausko „Sueiga girtuoklių“, kuri iššaukė daug gardaus juoko. Po to buvo ilgoka ištrauka iš Vytauto Bubnio romano „Po vasaros dangumi“. Senoji Bartienė kolūkyje laukia iš miesto grįžtančio jaunimo... Veikėjai juokiasi iš „perestroikos“, kad net „ir sūdvalbiai kazackiokią šoką“. Visas orkestras sugroja audringą pasiutplokę, o žavų duetą, „Ko žvalgaisi, seserėle“, sudainuoja Žemaitis ir Kaspariūnas. Puikiai derinasi jų balsai... Ir vėl buvo juokinga komiško dueto „Kaip uliavojo mūsų senoliai“. Vienas aktorius nusilenkė ir publika, lyg baigęs dainuoti, bet vadovas sušuko „Ne, ne, ne...“ Aktorius atsitiesė, ir buvo dainuojama toliau. Solistų trio sudainavo „Lėk, sakalėli“, dainą, skirtą per Atlantą plaukiantiems ir prie Amerikos krantų arčiau tiems Lietuvos buriuotojams. Linksma polkutė „Lipk ant sienos“ išjudino visus. Vaisieta toliau pareiškė, kad sėslumas esąs charakteringas lietuviško charakterio bruožas, todėl ir atsiveikimas nusitęsė labai ilgai. Mūsų buriuotojai pavėlavę išplaukti tik todėl, kad reikėję dešimties dienų atsiveikimui. Taigi ir dabar nesinori užteisi atsiveikimui, todėl dainuos „Sudie, mergužele“. Paskutinioji daina, Vaisietos pavadinta „Jaunystės svajonių daina“, baigėsi žodžiais:

„Gedimino pily trispalvė išskelsiu, ir prie Aušros Vartų karštai pasimseliu“.

Publika atsistojimu sukėlė ovacijas. „Armonikai“ užtraukė „Lietuva, Tėvyne mūsų“... Sustojome ir visi giedojome kartu. Programai pasibaigus, LB apylinkės pirmininkas Vytautas Brizgys padėjo „Armonikai“ ir pranešė, kad „Armonika“ dalį savo honoraro aukojanti Lietuvos buriuotojų sutikimui. Buvo pristatyti publikoje esą svečiai Vaclovas Sakalauskas ir Šlutienė iš Chicago, kelionių biuro atstovė. Nijolė Penikaitė V. Brizgį apjuosė tautine juosta ir buvusi pirmininką Vladą Čyva apdovanojo knyga. Dvi mergaitės prie „Armonikos“ kojų pastatė milžinišką krepšį vasaros gėlių. Buvo ir linksma, ir graudu, stebint „Armoniką“, kurios programoje kaip kaleidoskope, keitėsi ir nuotaikos ir atsispindėjo didžioji laisvės idėja. Abejonės nėra, kad į „Armonikos“ eiles

LIETUVIAMS ŽENGIANT I EKONOMINĖ SAVARANKIŠKUMĄ

Visų viltis – sava valiuta

IG. MEDZIUKAS

Bolševikai, sugriovę privatinį kapitalizmą, pasuko ekonomija valstybinio kapitalizmo linkme. Bet matome, kad ir po 70 metų bandymų, penkmečių planų ir neklystančių vadų pažadų Sovietų Sąjungoje yra didelis tvirtumas kasdieninio reikalavimo prekių. Jie sovietinėje sistemoje jokiū būdu nesugeba konkuruoti su laisvaisiais demokratiniais kraštais, kuriuose gerbiama pilietinė asmeninė laisvė ir iniciatyva. Revoliucinio marksizmo ir evoliucinio socializmo teorijos savyje turi daug prieštaravimų, todėl praktiškai, esamoje sistemoje sunku įvykdyti tai, kas užsibrežiama ant popieriaus, o prisipažinti klydus neturi drąsos. Anot prof. dr. V. Juodeikos, kaip sunku sugrauti altorius seniesiems dievams, prieš kuriuos jie taip ilgai klūpojo, bet į kuriuos jie jau daugiau netiki. Tai matome iš Gorbaciovą pertvaręs ir atvirumo bandymų, kurie vyksta vėžio žingsniu.

Is laišku, ateinančiu iš ok. Lietuvos, matyti, kad ekonominis gyvenimas tenai, nežūrint raminių ir pažadų, nė kiek negerėja. Visur jaučiamas deficitas. Tiesa, pasidžiaugiama, kad išleidžiamas „Katalikų pasaulis“, kuris pardavinėjamas prie bažnyčių, bet tiražai maži, nes trūksta popieriaus, kaip ir visko. Net B. Brazdžionio neseniai išleista poezijos rinktinė tapo deficitine preke. Laiške rašoma: „Vakar stebėjau per televiziją Brazdžionių sutikimą Vilniuje. Ji ten gerokai pakilo ant rankų, o jis perskaitė rimuotą pasveikinimą Lietuvai. Skubos keliu tik ką išleista stambi daugiau 700 puslapių jo poezijos rinktinė. Triskart brangiau sumokėjęs gaušiu ją ir aš. Šiaip didelis deficitas“.

990,000 DOL. UŽ 1 DOL.

Regency Chicago viešbuty įvyko varžytinės, parduodant JAV vieno dolerio monetą, nukaltą iš sidabro 1804 m. Moneta yra renybė ir už ją Wall Street investavimo firma Leonui Hendricksonui sumokėjo 990,000 dol.

PASTOGĖ BENAMIAMS

Chicagoje liepos 8 d. atidaryta dar viena pastogė benamiams vyrams, 5700 S. Lafayette. Čia yra vietos 80-čiai vyrų, kurie čia gali prisiglausti nuo 8 v. v. iki 7 v. r.

ŽVILGSNIS Į SUGRĖŽIMŲ VASARĄ

KONSTANCIJA VALIUŠKIENĖ-LELEŠIŪTĖ

23

Siauras, kaip upės kaspinas ir trumpas kaip lopinėlis Kirmelio ežeriukas. Tik jo krantai smarkiai iškarpyti. Reikia spartokai žingsniuoti, kad per valandą jį apeitum. Prie jo prisiglaudes kalnas. Leidžiamės statokais laiptais žemyn. Raudono saulelydžio spindulių atspindžiai bėgioja tamsėjančiuose ežero raibuliuose. Tėvas su vaikais meškeroja. Pasisveikinę, pasikeitę šabloniškais sakiniais, mes grįžtame i kalną. Jiems svarbi tyła, kad neišsėgūtų žuvis mūsų žodžių. O mes, palypėję aukštyn, sudėdamė prie pušų ir grįžtame į praeitį, į prisiminimus. Jais bėgioja džiaugsmas, viltis, laimė ir tragedija...

Švelnių terasų lankelė paežerėje. Vakariene. Viena iš paskutinių prieš kelionių pabaigą. Kada vėl taip arti mienas kito susėsimas? Nusileidžia laumės žirgelis i mūsų tarpą. Suglaudžia puošniais permotomus sparnelius ir tūno. Tūno, nebudamas nei mūsų kalbų, nei judesiu. Maloni ir svarbi ir jam mūsų draugystė. Jau vakaras. Pasilik ir tu su mumis. Pabūkimė mes visi kartu su mano broliais! Pabūkimė su prisiminimais, godomis.

Prūsų ir protėvių žemėje

Vinčiai – Suvalkijos lygumų lyguma. Jų apylinkėse 1941 m. sovietai buvo iširengę karinį oro uostą. Prisimena grėsmė kvepiančios jų „kabinamos liktaros“ Lietuvos padangėje 1944 m. pavasarį. Prie Virbalio sutikome sovietų kariuomenės vorą. Atsivėre praiteis, kaip žaidza, chirurgo pjūviui nutraukus juodo šilko dygsnius.

Anuomet, siaubo ir liūdesio genami, peržengė sienos užvarą, stebėta nustebo pamatę šio krašto turtingas, puošnias sodybas. Jas supo našų derlių išželdinuos dirvos, pievos. Kaip stalias tiesus kelias slėpėsi lapuočių vainikuose. Pajunti atjautą savo krašto artojui ir klausi, kodėl jo dirvose nebuvo toks našus derlius, kodėl jo arkliai nebuvo tokie ristūnai? Sugrįžus labar matai tame kadaise žavėjusiam krašte nualintus laukus, nuinokotas sodybas, duobii išraustus kelius. Dabar čia viskas jau rusiška. Ne tik aplinka. Ir vietovių, upių ir visi vardai duoti rusiški.

Cystyji Prūdi – tai Tolminkiemis, kur darbavosi Kristijonas Donelaitis, gimęs Lazdynėliuose. Ar išliko paminklinis akmuo juose 1896 pastatytas? Savanoriško talkos iš Lietuvos atstatė Donelaičio bažnyčia. Išliko ji kaip panteonas graži, gyva, turinanti. Įėjus pajunti Donelaičio dvisią. Jame sukaupta istorinė informacija sušviečia anų laikų detales. Matai jį ne tik funkcija sekmdienio pamaldose, bet pilnai gyvenantį savo parapičių gyvenimu. Jiems buvo mylimas, gerbiamas tėvas. Jo darbštumas, talentai neriboti. Įvykdo daug statybos darbų, pats prižiūrėjo savo ūki. Gamino įvairius instrumentus: barometrus, termometrus, laikrodžius, fortepioną. Komponavo muzikos

kūrinius. O jo rašytas žodis išliko per šimtmečius ir paplito po pasaulį. Juose ir dabartinis žmogus, kaip ir šventojame Rašte, atras kelia į teisingą gyvenimą. Ši šventovė yra paminklas ne tik Donelaičiui, bet ir visiems prisidėjusiems prie jos atkūrimo.

Nors atvykome prieš atidarymo laiką, gerasirdes prižiūrėtojos ruselės, mazgojusios grindis, pasakė: „O kur dabar esite? Atėjote, tai ir pasilikite“. Po kiek laiko pro duris pradėjo risti 7-10 metų vaikučiai. Dauguma jų rankelėse laikė gele. „Ar ir vėl jau čia. Ko čia landžiojate visą laiką?“ – prašėnėka prižiūrėtoja. Vaikučiai stabtelė i klausimui žiūri i ją. „Atėjote, tai jau eikite. Nestovėkite čia. Greičiau. Greičiau“. Gražia vorele, ramiai be žodelio, be nusišaipymo, šonine nava mažieji nusileidžia laiptais, kiekvienas padeda ant Donelaičio antkapio savo gele ir vėl tokia pat dailia vorele išeina iš Kristijono šventovės. Kas mažiesiems, kurių veidelius ryškiai pastebimai skirtingų rasių būruai, parodė kelia pas mūsų Donelaičių? Nei klausii, nei kas nors paaiškina, pati susiprantą, kad visur yra išvesilių.

Aplink bažnyčią tvarkomas didelis lauko plotas. Ar ne čia augo Donelaičio sodas? Šalia jo baigiamas statyti medinis pastatas, spėjam, kad panaudos kultūriniam ir ūkiniam reikalams.

Pavalgomė pietus pakelės pievutėje, šalia pirmojo karo karių kapų. Buvusioje vokiečių žemėje suguldyti rusai šalia vokiečių. Abejiami tokie pat paminklai, identifikacija. Vienodai pagerbė mirusius tiek savuosius, tiek priešus. Lietuvoje neteko matyti antrojo karo vokiečių kapų. Ar jų ten nebuvo? Ar niekas jų nelaidojo?

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

IŠEJO Į PENSIJĄ

Stasė Cibienė (Apanavičiūtė), iš Milto, išėjo į pensiją. Apie 25-rius metus ji vadovavo Harvardo universiteto centrinėje bibliotekoje periodikos skyriui. Gimusi Lietuvoje, ji baigė Pedagoginį Institutą Vilniuje, keletus metus dirbo mokytoja Šiauliuose. Po karo vienerius metus dėstė anglų kalbą Eichstaetto lietuvių gimnazijoje, vėliau studijavo istoriją ir anglų literatūrą Erlango universitete. Atvykusi į JAV-bes, 1949 m. gavo stipendiją studijuoti Mount Holyoke College (Massachusetts), kuri baigė 1951 m.

Ištekėjusi už inž. Edmundo Cibo, išaugino sūnų ir dukrą. Nuo 1961 m. dirbo bibliotekoje. Jos rūpesčiu biblioteka padidino lietuviškų knygų ir periodikos kolekciją. Šalia to ji talkino ruošiant bibliotekoje baltiečių parodą, daug padėjo savo tautiečiams pasinaudoti bibliotekos knygomis moksliniais darbais.

Išėjusi į užtarnautą poilsį, Stasė Cibienė tikriausiai savo laiko dalį toliau skirs lietuviškam darbui, kuris reikalingas visų mūsų tautos, neišskiriamas pensininkų.

SUGRĮŽO IŠ LIETUVOS

Birželio 30 d. sugrįžo pas savo tėvus Brocktone sol. Marytė Bizinkauskaitė, pastoviai su vyru ir dukra gyvenanti Toronte, Kanadoje. „Tėviškės“ draugijos kvietimu ji nuo gegužės 11 d. viešėjo Lietuvoje, dainuodama opere ir koncertuose. Tai buvo pirmas jos apsilankymas Lietuvoje, iš kurios yra kilę jos seneliai pagal tėvą ir motiną. Dideliu pasisekimu jai teko atlikti Lietuvos operos pastatymuose Vilniuje ir Kaune soprano partijas Puccini opere Madame Butterfly ir Bohema, o taip pat koncertuoti Kauno filharmonijos salėje, Vilniaus operos rūmuose, Palangoje ir Druskininkuose. Sol. Marytė Bizinkauskaitė yra labai patenkinta savo viešnagė Lietuvoje, kur užmezgė ryšius su muzikos meno kūrėjais ir atlikėjais.

AUTOBUSAS Į PIKNIKĄ

Į metinį Lietuvių Pranciškonių pikniką Kennebunkport, Maine, liepos 2 d. iš Brocktono buvo suorganizuotas specialus autobusas, kuriuo ten nuvyko 49 asmenys, jų tarpe Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro nariai. Kasmet tas choras gieda pikniko progą atnašaujamos šv. Mišiose. Dabar chorui vadovauja Jūratė Lalienė.

„LAISVĖS VARPO“ RUDENS KONCERTAS

Tradicinis „Laisvės Varpo“ rudens koncertas rengiamas spalio 1 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje. Tai bus jau 61-mas „Laisvės Varpo“ kultūrinis renginys. Kaip visuomet, koncerto programai atlikti kviečiami iškilūs mūsų menininkai.

KANDIDATAS Į MIESTO TARYBĄ

Laidotuvų direktorius Juozas Casperas iš So. Bostono jau pasiskelbė kandidatu į Bostono miesto tarybos narius. Drauge jis išdėstė pagrindinius savo programos punktus, į kuriuos atkreipė dėmesį dienraštis „The Boston Globe“. Tai jau antras kartas, kai Juozas Casper yra kandidatas į Bostono miesto tarybos narius. 1987 m. jam nepavyko surinkti reikalingo skaičiaus balsų, kad galėtų būti išrinktas. Šį kartą jis tikisi

laimėti. Anksčiau ilgus metus Juozas Casperas buvo Bostono mokyklų komiteto renkamas narys, pasižymėjęs savo naujomis, originaliomis idėjomis, dėl kurių jis dažnai buvo minimas vietos spaudoje ir televizijoje. Lietuviai visuomet rėmė ir teberemia Juozo Caspero kandidatūrą.

ŠAULIŲ S-GOS SUKAKTIS

Lietuvos Šaulių s-gos veiklos 70-ties metų sukakties minėjimą rengia Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė, kurios pirmininku yra Algirdas Zenkus iš Webster. Minėjimas vyks spalio 28 d. Maironio parke Shrewsburyje, prie Worcesterio. Minėjime meninę programą atliks Bostono lietuvių vyrų sektetas, vadovaujamas Daisvos Matulionytės – De Sa Pereira. Trakų rinktinę priklauso Jono Vanagaičio šaulių kuopa iš Bostono, Martyno Jankaus šaulių kuopa iš Brocktono ir Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa iš Worcesterio.

RENGINIAI

Spalio 1 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje, „Laisvės Varpo“ rudens koncertas.

Spalio 28 d. 7 val. vakaro Maironio parke Shrewsburyje (prie Worcesterio) minėjimas Lietuvos Šaulių s-gos 70-ties metų sukakties. Minėjimą rengia Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė.

1990 m. balandžio 22 d. Lantana restorane Randolphe metinis Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone banketas.

„LAISVĖS VARPAS“

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra „Laisvės Varpo“ lietuvių radijo programa. Ji perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9:00-10:00 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM 98. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: 508 – 586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: 508 – 587-9898.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS FINANSINIO SKYRIAUS VEIKLA

Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos narių išrinktoji centro valdyba yra Romoje, jos pirm. yra prof. kun. A. Liūma. Akademijos tikslas yra skleisti krikščionišką kultūrą ir mokslą. Tam reikalui naudojamos įvairios priemonės, bet ypač spauda. Akademijos darbus remia jos nariai nario mokesčiais ir aukomis, remia vienkartiniai ir daugkartiniai mecenatai, atsiranda rėmėjų ir iš visuomenės, ypač vyresniosios kartos žmonių.

Akademija turi apie 250 narių, gyvenančių daugelyje pasaulio valstybių, tačiau didžiausias skaičius jų yra JAV. Akademijos darbams parama ateina daugiausiai iš Šiaurės Amerikos kontinente gyvenančių lietuvių, ypač gyvenančių JAV-bėse.

Igalinti JAV gyvenančių akademijos ir jos padalinių rėmėjus išvengti taksų mokesčių nuo aukotų sumų ir pačiai LKM akademijai išvengti taksų mokesčių, 1972 m. akademija inkorporuota Connecticut valstijoje ir iš Internal Revenue Service išgauta taksų atleidimo teisė. Inkorporuoti akademija, tiksliau jos finansais besirūpinanti dalis, yra Putname. Ši dalis nesikiša į akademijos darbus ir tvarkymą, ji rūpinasi tik akademijos finansiniais reikalais.

Tiesą, nuo 1972 m. akademija įsigijo dar du padalinius: Amerikos Lietuvių Kultūros archyvą – Alką ir Krikščionis Gyvenime. Pirmasis yra prel. Pranciškaus Juro pradėta ir išugdyta institucija rinkti, saugoti lietuviškus kultūros pamatus ir leisti jais pasinaudoti, kai to reikia. Antrasis yra leisti religinio turinio literatūrą. Abu tie padaliniai yra autonominiai ir tvarkomi, nors ir yra po akademijos stogu. Tų dalinių galutinė apskaita yra pateikiama akademijai. Abu šie daliniai yra Putname.

Gegužės 28 d. Alkos patalpose įvyko akademijos finansinio skyriaus valdybos posėdis ir tuoj po jo akademijos narių, gyvenančių JAV, susirinkimas.

Posėdyje ir susirinkime buvo kelti ir svarstyti tie patys reikalai, tai jie pateikiami vienkartiniai. Abiems vadovavo valdybos pirm. dr. V. Vygantas, atvykęs iš Texas, ir sekretoriaus prel. V. Balčiūnas.

Susirinkimas pradėtas prel. V. Balčiūno sukalbėta malda, kurioje prašyta Aukščiausiojo palaimos susirinkusiems, jų svarstymams ir sprendimams. Tuoj po šios maldos, susikauptu ir sukalbėjimu „Amžina atilsi“, vadovaujant prel. Balčiūnui, pagerbti pastaraisiais metais mirę akademijos nariai, jie ir išvardyti: kun. B. Liubinas, prof. dr. A. Kučas, kun. A. Grauslys, dr. J. Šemogas, prof. dr. B. Vitkus, inž. V. Izbickas, kun. J. Krivickas ir dar vienas kitas.

Praėjusio metinio susirinkimo išsamų protokolą perskaitė sek. kun. Balčiūnas. Protokole minėti nutarimai įvykdyti ar vykdomi ir protokolai priimtas. Vald. pirm. dr. Vyganto ir išrinkto kun. R. Krasausko pranešimuose pateikta, kad akademija sunkokai verčiasi, nes trūksta žmonių leidinius paruošti spaudai, spauda brangsta, tiek dėl darbo pabrangimo, tiek dėl mažėjančio tiražo, nes atsilyginančių už leidinius skaičius mažėja, išmirštant vyresniajai kartai. Taip pat sunkiai surasti mecenatų. Tačiau vis tik įstengiama išleisti vertingų veikalų. Akademijos izdas nėra tuščias, bet didesnįjį kapitalo dalis turi jame likti, kol kapitalą įneš reikalingi globos. Žinoma, Nebraskos valstijoje yra prof. K. Almino akademijai padovanotas ūkis, bet dabar jis duoda labai mažą pelną, o parduoti ūkio taip pat neapimoka, nes ten žemė atpigusi. Nidėlis sklypas Floridoje, dovanotas ak. mijai dr. J. Balio, dabar parduodamas, bet jo pajamos bus skiriamos knygos išleidimui.

Apie Alkos veiklą ir finansus pranešė dr. J. Kriaučiūnas. Alka dabar verčiasi neblogai, nors išlaikymas, pataisymai ir vis ateinančių kultūrinių vertybės talpinti priemonių išgijimas pareikalauja išlaidų. Didžiausioji išlaidų dalis tenka atlyginimui knygų kataloguotojais, nes ji turi iš to pragyventi. Tvarkantieji Alką atlyginimo negauna. Tačiau vyresniajai kartai iškeliaujant į amžinybę, Alkos rėmėjų skaičius mažėja, ir jau antri metai, kai išlaidos viršija pajamas. Vienas pavyzdys: 1800 šventinių sveikinių ir Alka paramos prašymo laiškus atsakė tik 120 asmenų. Alkoje telpanti spauda naudojasi už Lietuvos ribų ir Lietuvoje gyveną mokslo žmonės, taip pat

ir mokslo istaigose. Alkoje surinktos ir saugomos kultūrinės vertybės yra vis plačiau žinomos. Spaudos perteklius (kai turima spausdinio daug egzempliorių) kartais perleidžiama asmenims ar istaigoms, ypač į Lietuvą. Į Lietuvą siunčiamos ir siuntos, bet Alka lig šiol neturi galimybės padengti persiuntimo išlaidų, nors to būtina reikia.

Prieš pusantrų metų yra įsteigtas Alkos išlaikymo fondas, savitovus, nepriklausantis akademijai. Fondas inkorporuotas Connecticut valstijoje ir išgauta taksų atleidimo teisė iš Internal Revenue Service. Fondo kapitalas nejudomas, tik jo pelnas atiduodamas Alkai išlaikyti. Gaila, kad fondo kapitalas dar labai mažas, tik apie šeši tūkstančiai dolerių. Rengiamasi verbuoti narius ir įnašus į šį fondą, kad būtų galima bent padėti Alką išlaikyti.

Apie „Krikščionis gyvenime“ trumpa pranešimą padarė prel. V. Balčiūnas. Išleista nauja knyga ir ruošiamos kitos dvi. Finansinės atsargos labai nedidelės, bet jų pakako ligi šiol. Krikščionis gyvenime savo spausdinį atsargoms naudoja Alkos duotas patalpas. Tariamasi, kaip tu atsargų didelę dalį pasiūsti į Lietuvą, tariamasi ir dėl persiuntimo išlaidų padengimo.

Susirinkusieji perrinko akademijos finansinės dalies valdybą. Visų susirinkusiųjų sutikimu buvusioji valdyba palikta ta pati dar vieniems metams. Ją sudaro dr. V. Vygantas – pirm., dr. Č. Masaitis – vicepirm., prel. V. Balčiūnas – sekret., kun. R. Krasauskas – išdin. ir kun. V. Cukuras, dr. J. Kriaučiūnas, dr. A. Stankaitis bei Regina Taunienė – nariai. Revizijos komisija palikta taip pat ta pati: A. Girnius, ses. Augusta S. ir dr. A. Vališkis. Išrinktiesiems palinkėta našaus darbo.

Einamuose reikaluose nutarta paruošti ir išsiuntinėti akademijos nariams anketą, prašant jų pasisakyti apie akademijos ir jos padalinių darbų pagyvėjimą, jų finansavimui būdų radimą ir nuomonės pareiškimą apie vyriausios valdybos buveinę.

Pabaigoje perskaityti naujai į akademiją įstoje nariai (pagal centro valdybos pranešimą). Jų kelių čia pateikiamos pavardės: Bronius Slovikauskas (Lenkija), dr. Thomas Michalski (JAV), dr. Robertas Vitas (JAV). Jie visi priimti plojimu.

Susirinkimas buvo labai negausus nariais, jis užbaigtas padėkos malda, sukalbėta kun. V. Cukuro.

Juozas Kriaučiūnas

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX GREIT PARDUODA REALTORS

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią istaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainijimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

M.L.S. – BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Su eile metų patyrimu greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – GA 4-8654

Du vyras, jauni lietuviai ieško darbo. Dirba visokį darbą. Skambinti po 6 v.v.
Tel. 312-448-6580

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
695-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

M.L.S. KOMPIUTERIU
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX – INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

AR NUSIBODO MARQUETTE PARKE gyventi? Tad pasek šimtus kitų žvilių tautiečių: apsigyvenk gražiame Michigane netoli ežero pakrantės, kur oras ir vanduo švarus kaip kadaise Lietuvoje. Prie Saugatuck vasarvietės tarp Union Pier ir Grand Rapids našle parduoda 5 akrų vaismėdyną. Vieta tinkama stalybai, daržininkystei, bitininkui ir netik pensininkams. Arti krautuvų, mokyklų, bažnyčių, ligoninių ir paplūdimio. Tik \$12,500. Tel. 1-616-561-2022.

FOR RENT

Išnuomojamas 1 modernus butas Marquette Parko apylinkėje; 1 a., 4 1/2 kamb. (2 mieg.). Su šiluma ir oro vėsinimu.
Skambinti 598-6193

4231 S. Washtenaw Ave. – 2 mieg., salonas ir virtuvė, 1 prausykla; suaugusiems be gyvulių – 1 vaikas ok. Skambinkite Lupe
733-7847 arba 829-0874

HELP WANTED

MACHINIST
For job shop. 1st shift, will consider trainee. Full time position. Benefits + overtime.
Must speak fluent English.
778-0230

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SILDYTVUUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

LIETUVA IR KRIKŠČIONYBĖ. 108 psl.	\$6.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVUOJE. Dan. Brazytė Bindokienė. 362 psl.	\$12.00
AŠ ESU, knygėlė vaikams lavintis lietuvių-anglų kalboje. N. Mackevičienė. 48 psl.	\$3.00
LIETUVA XIX AMŽIUIJE, istorinių straipsnių rinkinys. V. Trumpa. 279 psl.	\$12.00
AŠ KVIEČIU JUS. Marija kalba Medjugorje. Red. Kęstutis Trimakas. 207 psl.	\$8.00
PO AUKŠTAISIAIS SKLIAUTAIS, poezija. Bernardas Brazdžionis. 191 psl. m.v.	\$12.00
DIDYSIS KOVOTOJAS KUNIGAS KAROLIS GARUCKAS, S.J. Redagavo kun. J. Kidykas, S.J. 385 psl.	\$20.00
PROF. JONAS ŠIMOLIŪNAS, monografija. Redagavo Jurgis Gimbutas. 229 psl.	\$12.00
LENKŲ OKUPACIJOJE IR JŲ KALĖJIMUOSE, atsiminimai. Povilas Petkevičius. 187 psl.	\$8.00
VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS. Genr. Songinas. 182 psl.	\$8.00
ŽODŽIAI NUO NEMUNO, eilėraščių iš Lietuvos. Jonas Gintaris. 190 psl.	\$5.00
MORAL ULTIMATUM TO THE GOVERNMENT OF THE USSR, from The Lithuanian Freedom League 48 psl.	\$2.50
SERVING LITHUANIA. J. V. Valiunas. 288 psl.	\$10.00
THE CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. 6 tomas. 678 psl.	\$10.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Kęst. K. Girnius. 422 psl.	\$10.00
DRAMBLIO KOJOS, eilėraščių. P. Babickas. 118 psl.	\$3.00
IŠEIVĖS MEMUARAI. Marija Aukštaitė. 175 psl.	\$12.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiūsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Šv. Antano bažnyčioje Kaune pašventintas tremtiniams atminti kryžius birželio 14 d.

O, NERINGA!

Jaunuoliams Studentams Dirbantiems ATSPŪSTII!

Rugpj. 13-20, 1989 NERINGOJ Vermont'e

Vaikystę išaugusius jaunuolius kviečiame sugrįžti NERINGON atsinaujinti krikščioniškai ir tautiškai Atėjo laikas, ypač dabar TAUTOS ATGIMIMO metu, iš naujo pažvelgti savo gėlmėn nebe vaiko žvilgsniu!

Stovyklos savaitė jaunuoliams 17-25 metų.
Kreiptis: NERINGA, Box 134C, RFD 4,
W. Brattleboro, VT 05301. 1-802-254-9819.

DEMOKRATIJA PAKAITALO NEGALI BŪTI

Steven Shabad, vienas „World Press Review“ redaktorių, žinomas kolumnistas sovietologas, savo laiku daug dėmesio paskyręs ir Simo Kudirkos istorijai, minėtame žurnale idejo savo pasikalbėjimą su įtakingu sovietų žurnalo „Ogoniok“ (pažodžiui išvertus būtų „Liepsnelė“) redaktorium Vitalijum Korotičium. Tas „Ogoniok“ laikomas pačiu drąsiausiu žurnalu, kuris, paskelbus „glasnost“, ėmė reikalauti didelių reformų ir tikros nemeluotos demokratijos. Žurnalas iškart pasidarė skriaudžiamųjų gynėju, kelias nesąžiningumą, valdančiųjų korupciją. Skaitytojai tai greit pastebėjo ir tiesiog šaukėsi pagalbos prieš sustabarėjusių partinių biurokratų elgesį. Ankstesniais laikais „Ogoniok“ kasdien susilaukdavo apie 20 laišku, o šiuo metu jų ateina per 800. Pasitaiko dažnai ir grasinančių sunaikinti žurnalą ar jo redaktorių. Sausio 9 d. Korotičių gatvėje sulaukė grupę fanatiškų antisemitų ir norėjo jį primesti, nežinūrint, kad Korotičius nėra žydas, šaukė, kad „tu esi Tel Avivo agentas“. Jį išgelbėjo pro šalį einantieji, nepažįstamieji ir vėliau pasisiūlė saugoti pačią redakciją, prie jos budėti.

Kai „Ogoniok“ pradėjo savo akciją, tiražas nepaprastai pakilo. Anksčiau buvo spausdinama 230,000 egzempliorių, šiandien jau neužtenka ir 3,086,000 egz. Tokiu būdu pasidarė didžiausiu ir įtakingiausiu leidiniu Sovietų Sąjungoje. „Ogoniok“ buvo bene pirmas, kuris ėmė skelbti aukštųjų sluoksnių organizuotus nusikaltimus. Buvo paskelbęs Nikitos Chruščiovo sūnaus atsiminimus; aprašė bylą Nikolajaus Bucharino, kurį Stalinas liepė sušaudyti, o dabar jis reabilituotas; paskelbė ir „Dr. Živago“ romano ištraukas, ir daug kitų, iki to laiko draudžiamų autorių kūrinį. Iškėlė ir tokį faktą, kad biurokratams nepatinka ir neleidžia Maskvoj statyti žinomos Čaikovskio „Pikų damos“ operos.

Kokia „perestroikos“ prognozė? Korotič žodžiais, jei ji nepasiseks, bus katastrofa. Tik jis mano, kad aukštos sferos ir išmintingi žmonės neeis, kad įvyktų dar blogiau negu dabar yra, ir persitvarkymas neturėtų žlugti. Ar Gorbačiovo likimas ir priklauso tik nuo persitvarkymo? Jis tuo neabejoja. Svarbiausias, degantis reikalas yra ekonomija. Jeigu ir atsitiktų, kad reformos nepasisektų, Gorbačiovas kristų, tai nėra abejonės, kad tai būtų ne ilgam. Demokratinis procesas anksčiau ar vėliau ims viršų, jo nebus

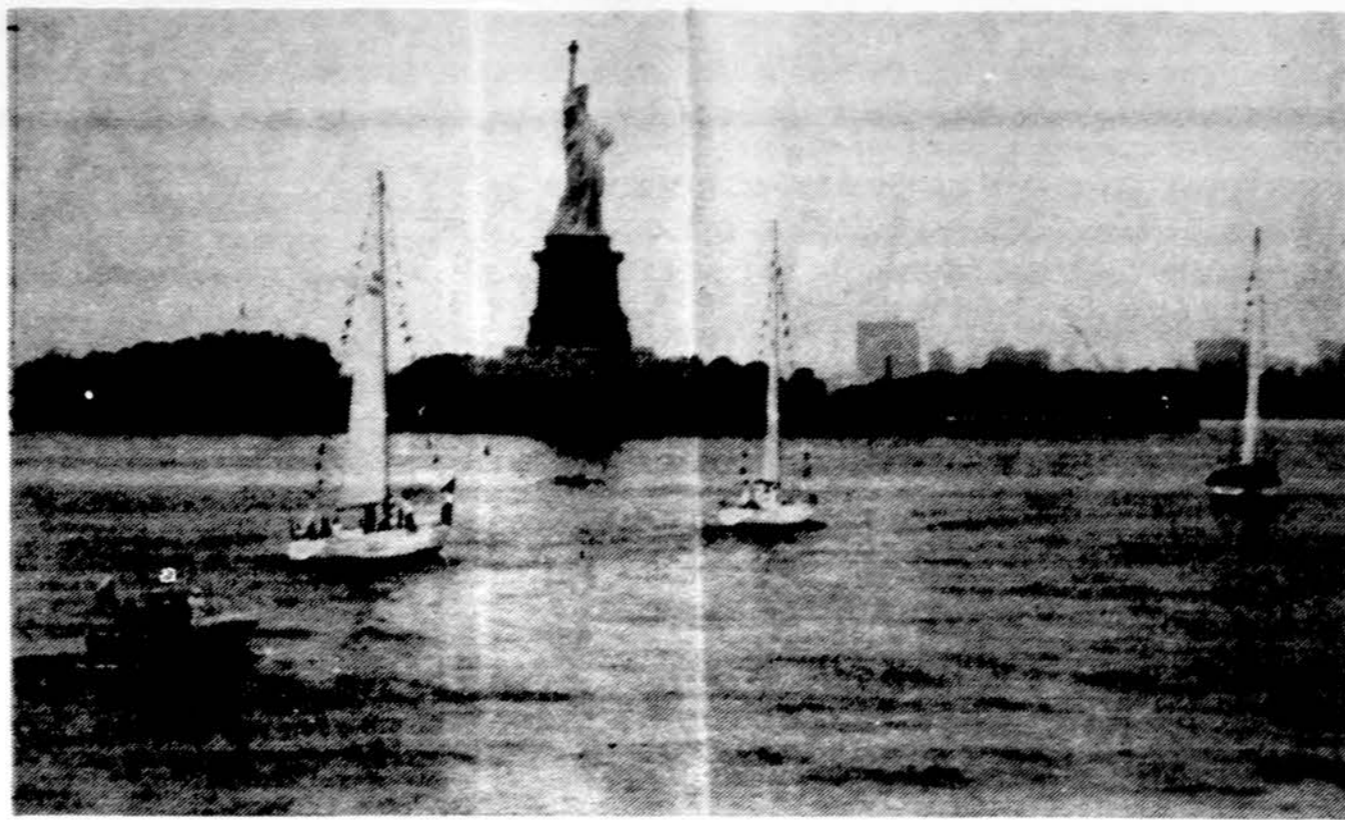
galima sustabdyti. Juk tuo keliu eina visi kiti kraštai, kodėl to neturėtų būti Sovietų Sąjungoje? Jeigu ir „Ogoniok“ būtų sustabdytas, bet tai neilgam. Atsirastada ir kitas ar kiti Korotičiai.

Senieji aparatai, konservatyvieji partiniai, aišku, pyksta už viską, ką „Ogoniok“ skelbia. Kiekvienoj Aukščiausios tarybos sesijoj būna net labai pikty žodžių žurnalo adresu. „Aš to nebijau“, sako Korotič, „svarbiausia yra atvira tiesa ir drąsa tą tiesą pareikšti“.

Kuo skiriasi sovietų žurnalizmas nuo Vakarų žurnalizmo? Čia Korotič sako, kad Vakaruose paprastai spauda mini faktus, politikų pasakytus žodžius, o interpretacija paliekama kitiems daryti. Sovietų Sąjungoje iki šiol neteko skaityti pvz. Ronald Reagano kalbos tekstų, skaitėm tik interpretacijas, komentarus, taip, kaip tam laikraščiu patiko ar nepatiko. „Ogoniok“ dabar ima sekti Vakarų pavyzdžiu. Po perestroikos sovietų laikraščiai šiek tiek pasikeitė, bet visvien daugiau dedama komentarų negu faktų. Blogiausia, kad nėra aiškaus spaudos įstatymo. Ką ir kaip spausdinti didele dalimi priklauso ir nuo redaktorių, ir nuo cenzorių. Bendros linijos nėra. Labai daug priklauso nuo asmenų, o tai neturėtų būti.

Sovietų karinis biudžetas visad buvo ir yra valstybinė paslaptis. „Ogoniok“ advokatauja, kad sovietų armija būtų sudaryta profesiniais pargrindais. „Mes turime nuspręsti, kas mums labiau reikalinga – povandeninis laivas, ar vietoj jo pastatyti dešimt mokyklų ir dvi ligonines“.

Jam patinka, kad Amerikoj keičiasi valdžia, nors valdžios gal nenorėtų atsisakyti nei prezidentai, nei tam tikra dalis gyventojų. Bet tas labai gerai. Jeigu taip padaryti būtų buvęs priverstas Stalinas 1932 m., jis nebūtų padaręs, ką padarė po tų metų, arba Brežnevas būtų valdžioje tik iki 1972. Sov. Sąjungoj visi valdovai buvo iki mirties,

Atlantą nugalėję burlaiviai Lietuva, Audra ir Dailė praplaukia pro Laisvės statulą New York'e birželio 24 d.

Nuotr. Vyt. Maželio

išskyrus Chruščiovą, kurį pašalino.

Žmonės norėjo Korotičių išrinkti į Aukščiausią tarybą, ji nominavo bene penkiose apygardose, įskaitant ir Maskvą, bet jis nesutiko būti renkamas. Jis žinojo, kad daugiau gero gali padaryti būdamas populiariausio žurnalo redaktorium negu deputatu. Ateity jis tik tada sutiktų kandidatuoti, jei būtų tiesioginiai rinkimai: ką patys rinkėjai pasiūlo ir paskui balsuoja. Dabar gi žmonių pasiūlytus kandidatus biurokratai patikrina, atsižvelgia ir išstato tik tuos, kurie jiems patinka. Tokia kontrolė yra priešingybė tikrai demokratijai.

Kokie tolimesni planai, kokius uždavinius sau stato „Ogoniok“? Planuojama artimiausiu bendradarbiauti su britų leidėjais ir ką nors bendrai spausdinti. Tokiu būdu „Ogoniok“ būtų vertas pasaulinio dėmesio. Svarbiausia, žurnalas, kaip ir perestroika, pradėjo siekti, kad būtų sugriauta stalinistinė geležinė uždanga ir kad „mes įsijungtumėm į pasaulinę bendruomenę, išieitumėm iš nesveiko užsidario“. Tokias mintis užrašė Steven Shabad. C.G.

Šiomis neramumų dienomis kokią gyvenimo taisyklę reikia priimti? Tik tą vieną: būti geru visiems žmonėms.

Suhard

Daug kas gali mums nepatikti, tačiau tai nėra pagrindas būti neteisiems Dievui. Niekas nėra Dievui malonesnis, kaip žmogaus atvira ranka ir uždara burna.

V. Hugo

F. Quarles

A.†A. SESUO MARY LOUISE CONDRAE, SSC

Mūsų mylima Seselė mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje, 1989 m. liepos 11 d.

I vienuolyną įstojo iš Šv. Kazimiero parapijos, Worcester, MA. Vienuolyną išėjo išgyveno 60 metų.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris ir artimuosius gimines: sesutę vienuolę M. Prudentia Condrate, SSC, sesutes: Helen Baliutis, vyras Joseph, Rita King, vyras Alan, Stephanie Jordan, vyras Charles, Veronica Coccio ir brolių Adomą bei jų šeimas, daug dukterėčių ir sūnėnų, taip pat kitus gimines ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyną, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, trečiadienį, liepos 12 d. 10 v. ryto. Laidotuvių šv. Mišios trečiadienį, liepos 12 d. 7 v. v. Šv. Kazimiero Seserų vienuolyną koplyčioje.

Laidotuvės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ketvirtadienį, liepos 13 d. 10 v. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero seserys ir Kondrotų (Condrate) šeima.

Laidotuvių dir. D. A. Petkus ir Sūnus, Marquette Park Funeral Home.

A.†A. MARY ZALGA GINTAUTAITĖ

Gyveno Chicagoje, Berverly apylinkėje. Mirė 1988 m. liepos 9 d., sulaukusi 79 m. amžiaus. Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukters Lilian Mallstrom, žentas Roe, Diana Whelan, žentas Fred; sūnūs: John, marti Marsha, Kenneth, marti Carol. Šeši anūkai: Maureen ir Glen Whelan; Stacey ir Betsy Zalga, Michelle ir Kevin Zalga; broliis Peter Gintaut, seserys Stella Mazilauskas ir Bernice Gintaut bei kiti gimines.

Velionė buvo našlė a.a. John Zalgos. Priklausė Lietuvių Prekybos Rūmams. Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, liepos 13 d. nuo 3 iki 9 v. v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 14 d. Iš koplyčios 11 val. ryto bus nulydėta į Tautines lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters, sūnūs, broliis, seserys, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. LINUI DAUGĖLAI

mirus, jo tėvams, mūsų jaunų dienų draugams, STASEI ir KAZIMIERUI DAUGĖLAMS, jo žmonai ir seseriai reiškiamo nuoširdžiai užuojautą.

Marija ir Leonas Bajorunai

Pompano Beach, FL.

A.†A. LEONARDUI STRIKAUSKUI

mirus, jo našlę BRONĘ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Arizonos Lietuvių Bendruomenė

A.†A. ADELEI SAUKAITIENEI

meldžiame Amžinosios Šviesos. Guodžiame liūdinčią velionės dukterį, mūsų draugijos narę, ALBINĄ GAIŽUTIENĘ, jos vyrą VYTAUTĄ, anūką su šeima ir visus artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A. MARIJAI HERTAI VYGANTIENEI

mirus, jos sūnus dr. MINDAUGĄ ir dr. VYTAUTĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Faustina ir Mečys Mackevičiai

GAIDAS—DAIMID EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

 Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APYLINKIUS MUS

x „Draugo“ renginių komisijos posėdis bus liepos 18 d., antradienį, 7 val. vakaro Marijonų svetainėje. Visi kviečiami dalyvauti ir atsinešti savo ar gautas iš kitų dovanas laimėjimų traukimui „Draugo“ gegužinėje liepos 30 d., sekmadienį, gražiame Marijonų sode prie „Draugo“.

x Balys Gajauskas, Sibiro koncentracijos lageriuose išbuvęs 38 metus, lankęsis pas savo gimines ir lietuvių gyvenvietėse, dabar su žmona Irena ir dukterimi grįžta į Lietuvą. Su juo atsisveikinimą rengia Balfas šį sekmadienį, liepos 16 d., 2 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x A. a. Rapolas Serapinas, 84 m., mirė liepos 8 d. Havajuose Honolulu ligoninėje. Buvo kilęs iš Gilaičių km., Platielių valsč., Kretingos apskr. Vilniaus universitete baigęs humanitarinius mokslus, buvo mokytoju Merkinės ir Salantu gimnazijoje, Vokietijoje Wuerzburgo ir Rotenburgo lietuvių gimnazijose. Havajuose gyvena jo dukte, o Marquette Parke jo brolis Ignas Serapinas.

x Albinas ir Vanda Mickai išsikelia nuolatiniams gyvenimui į St. Petersburg, Florida. Vanda sako sudie Dainavos ansambliui, kuriame dainavo 10 metų.

x Moteriškų rūbų krautuvių Evergreen Park Plazoje ieško pardavėjos nepilnam laikui (part time). Anglų kalbos mokėjimas būtinas, nusimanytas madose pageidautinas. Savininkai lietuviai. Skambinti dienos metu Robertui arba Vidai Kosmonams, tel. 423-9200.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x JUOZAS RACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, tel. 778-2233.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 6. St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Pasikalbėjimas su prof. Vytautu Landsbergiu liepos 10 d. buvo „Chicago Tribune“ redakcijoje, kur dalyvavo keturi redaktoriai ir vertėjai dr. Petras V. Kisielius ir Mykolas Drunga. Persitvarkymo sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis papasakojo, ko Sąjūdis nori Lietuvoje, ką jis veikia Sovietų Sąjungoje ir kaip santykiauja su valdžios žmonėmis. Sąjūdžio tikslas – pirmiausia išsikvoti ekonominį nepriklausomumą, kuris garantuotų Lietuvai ir visam Pabaltijui savo gamybą panaudoti saviems žmonėms.

x A. a. ses. Mary Louis Condrat, 79 metų amžiaus, mirė liepos 11 d., antradienį, Šv. Kryžiaus ligoninėje. Ji buvo kilusi iš Šv. Kazimiero par. Worcester, Mass. Nuliūdime paliko Šv. Kazimiero seseris, savo penkias seseris, tarp jų Šv. Kazimiero vienuolijos narę ses. M. Prudencija, vieną brolių. Apie 50 metų išbuvo ligoninės slaugė. Pašarvota liepos 12 d. 10 val. vienuolyne, 7 val. vak. bus pernešta į koplyčią, kur bus šv. Mišios. Laidojama ketvirtadienį, liepos 13 d., po 10 val. pamaldų Šv. Kazimiero kapinėse.

x VII-tasis Brighton Parko lietuvių festivalis įvyks liepos 14, 15 ir 16 d., t.y. penkt., šešt. ir sekm. Brighton Parke tarp 43 ir 47 gatvės. S. Western bulvare. Jame bus gražios muzikos, įvairių valgių, visokių meno išdirbinių, įvairiausių žaidimų ir karuselės vaikams. Sekm. prie 43-čios ir Western, 10 val. ryto Jezučių kunigas atnašaus šv. Mišias. Kviečiame visus festivalyje gausiai dalyvauti. Inf. skambinti 436-6340, 847-0664 arba 778-5237.

x Dėmesio viengungiai! Kas turi mašiną ir mėgsta svariame ore žuvalti, grybauti, medžioti, tas gali visą laiką gyventi pas mane veltui, tik dėl pasipusių akių padėti žolę nupjauti, ir krautuvių nuvažiuoti, paskaityti. Smulkiau skambinti 1-608-296-2077 arba rašyti Stanley Abramavičius, Route 1, Westfield, WI 53964.

x 15 dienų Lietuvoje! Š.m. rugsėjo 12 d. išskrenda ekskursija, kuri galės praleisti 15 dienų Lietuvoje. Turėsite galimybę išlikti paviešėti pas gimines, pakeliauti po Lietuvą, aplankyti įvairius miestus. Skubėkite registruotis! Vietų skaičius ribotas! Kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Jūsų pinigai į Lietuvą siunčiami per banką į „dolerines“ parduotuves: tinka jūsų giminėms apmokant maitą vietoje. Visi vaikiški dalykai – be maitos. Maisto produktai, vaistai – be maitos. Siuntiniuose, kuriems apmoka maitą vietoje, galima siųsti mėsos ir žuvies konservus. Siunčiame kargo, parūpiname įvairią aparatūrą, primame ir neapmokėtą maitą siuntinius. Sažiningas patarimas. Darbo laikas pagal susitarimą. Kreiptis pas Janiną Juodvalkienę, 4457 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632, tel.: 312-847-2614.

x Padedu jūsų giminėms Lietuvoje gauti pinigine paramą. Pinigus į Lietuvą pristatau greitai, duodu aukštą keitimo santykį. Tel. 312-434-2655. Skambinti po 6 v.v.

x Pigiai parduodu tinkamus Lietuvoje naudoti kompiuterius. Tarpininkauju juos persiunčiant ir surandu pirkėją. Tel. 312-579-3243.

x Chicagos skautai ir skautės, stovyklaujantieji Rako stovykloje, Custer, MI, sveikina „Drauga“ ir visus skaitytojus. Kviečia šį savaitgalį, liepos 15-16 dienomis, stovykloje atsilankyti tėvus, skautininkus, es ir nestovyklaujančius brolius ir seses. Svečiai kviečiami apsilankyti visų keturių tuntu rajonuose, dalyvauti atskirų tuntu iškilimėse, o taip pat šeštadienį stebėti stovyklautojų parodą, dalyvauti iškilmingame vėliavų nuleidime, kartu su skautais padainuoti susispietus aplink didįjį laužą. Sekmadienį visi kviečiami dalyvauti šv. Mišiose, Jūros dienoje prie ežero, pasisvečiuoti ir pabendrauti su skautiškuoju jaunimu.

x Nijolė Užabalienė, rašytoja, „Draugo“ administracijos skelbimų skyriaus tarnautoja, su vyru buvo išvykusi atostogų į savo nuosavą vasarnamį Michigane, pailsėjusi vėl grįžo į darbą. Atostogų metu ją pavadavo Albina Martinkienė, buvusi „Draugo“ tarnautoja.

x Galiu padėti gauti Vilniuje vieno ar daugiau kambarių kondomininį butą. Skambinti vakarais 219-872-3129.

x Vaizdajuostės iš 1988 m. Tautinių šokių šventės įvykusios Hamiltone, Kanadoje bus rodomos Vyr. Lietuvių centre, 2715 W. 71 St., liepos 12 d., trečiadienį, 2 v. p.p.

x Lietuvoje pageidaujama kosmetika labai žemomis kainomis! Pz. 12 spalvų mažiau negu 2 dol. Įvairus pasirinkimas. Transpak, 2655 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

x Pasaulio Lietuvių centro išlaikymui antrą tūkstantinę paukojo Romas ir Meta Burbai. Už paramą dėkojame.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radio programą 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Ši šeštadienį, liepos 15 d. prof. dr. Vidas Nemickas, iš Šv. Kryžiaus ligoninės bei Loyola Medicinos mokyklos, kalbės tema: „Kardiologo žvilgsnis į sveikatą“.

x Embargo! PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, IL, tel. 312-778-2100 dominiui prekių ir elektronikos parduotuvė, praneša, kad Maskvos kargo sandėliuose esant prekių perekliui, Maskva skelbia laikiną embargo. Iki embargo panaikinimo PATRIA į Vilnių dovanų nesiųs. Tačiau važiuojantiems į Lietuvą turime didelį elektronikos bei kitų, ten pageidaujama prekių pasirinkimą.

x Padedu jūsų giminėms Lietuvoje gauti pinigine paramą. Pinigus į Lietuvą pristatau greitai, duodu aukštą keitimo santykį. Tvirta garantija. Užsakymai priimami iš kitų miestų. Tel.: 312-448-6580, Irena Jutzi.

x „Lietuva Parcel Service“ praneša, kad nuo birželio 1 d. labai sumažėjo muitai siuntiniams apmokant maitą vietoje. Visi vaikiški dalykai – be maitos. Maisto produktai, vaistai – be maitos. Siuntiniuose, kuriems apmoka maitą vietoje, galima siųsti mėsos ir žuvies konservus. Siunčiame kargo, parūpiname įvairią aparatūrą, primame ir neapmokėtą maitą siuntinius. Sažiningas patarimas. Darbo laikas pagal susitarimą. Kreiptis pas Janiną Juodvalkienę, 4457 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632, tel.: 312-847-2614.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Mano margutis bus gražiausias.

VINGIUOJA UPELIS

Vingiuoja upelis, į tolumas kviečia. Skaistus mėnesėlis Jame atsišviečia.

Spindėk, mėnesėli, Giliai Nemunėly, Prižadink žuvele, Prikelk akmenėli.

Prakalbink lakštute, Kur gieda krūmely, Pažvelk, mėneseli, Į gimtą namelį.

Ten krykštem, ten žaidėm, Ten pasakam pynėm. Vingiuoja upeliai Ten pievom šilkinėm.

Leonardas Žitkevičius

DOVANŲ NELAIMĖ

Rimas sėdėjo namuose vienas ir žiūrėjo televiziją. – Tik trys dienos iki Kalėdų, – sakė pranešėjas televizijoje. – Kalėdos! – pagalvojo Rimas, – įdomu, ką mama ir tėtė man nupirko dovanų?

Tada jis atsiminė kad vienas namuose, ir nutarė paieškoti. Jis greitai perėjo visas spintas, paloves ir už kelių minučių surado. Buvo didelė dėžė, maždaug aukštumo iki kelių, o ant jos užrašyta „Rimui nuo visų“. Rimas pakėlė dėžę ir papurtė, bet nieko negirdėjo. Tada jis atsargiai atklijo popierių, ir kurį buvo įpakuota dėžė tam, kad pasižiūrėtus, kas joje yra, galėtų vėl užklijuoti be jokio ženklo, kad buvo atidaryta. Pagaliau atidarė dėžę, bet viduje nebuvo jokios dovanos. Matėsi tik tai laiptai, kurie ejo žemyn į didelį kambarį.

Rimas nutarė pažiūrėti, kas tame kambaryje. Kai jis nulipo, nieko nerado, tik tai tuščią kambarį. Jam čia greitai nusiėmė. Jis nutarė lipti vėl į viršų, bet nebebuvo laiptų! Matėsi tik tai keturios pilkos sienos be langų ir be plyšių. Rimą suėmė tikra baimė ir jis pradėjo daužyti sienas, bet nebuvo jokio garso. Sienos buvo kaip akmeninės. Tada Rimas tikrai išsigando. Jis visa jėga daužė sienas. Staiga vienoje pusėje pasigirdo garsas. Atrodė lyg būtų tuštuma. Rimas čia smarkiau mušė ir pramušė skylę. Rimas pažiūrėjo ir matė kambarį, kurio kampe sėdėjo vaikas maždaug Rimo amžiaus. – Labas! – pasakė Rimas. Berniukas tik sėdėjo nejudėdamas.

– Hello? Gutten Tag? Bonjur?

Buenos Dias? Ei, žmogau!!! – Rimas sveikino įvairiomis kalbomis.

– Huh? – pasakė berniukas. – Kas tu esi ir kaip tą sieną išlaužei? – paklausė berniukas. – Mano vardas Rimas. Aš iš čia noriu išeiti, – pasakė Rimas. – O, tas lengva, – pasakė berniukas.

– Tik pasakyk tris kartus atsiprašau, ir laiptai vėl pasirodys. – Tai kodėl tu iš čia niekur neini? – paklausė Rimas.

– Matai, mano tėvai grįžo ir aš bijau. Aš jau tris dienas laukiu, kad jie vėl išeitų, – atskakė berniukas.

– Linkiu sėkmės, – atsisveikino Rimas. Jis nuėjo atgal į savo kambarį. Pasakė „atsiprašau“ tris kartus ir laiptai pasirodė.

– Sudiev! – pasakė Rimas, dėkodamas berniukui už patarimą. Jis užlipo atgal į viršų ir suvyniojo dėžę.

– Rimai, aš namuose, – pasigirdo Raso balsas. – Phew! Aš tik spėjau suvynioti dėžę. Jeigu ji būtų mane pagavusi, tikrai būtų paskundusi tėvams. Kažin kodėl jai šitokie dalykai neatsitinka, – svarstė Rimas.

Tada Rimas pastebėjo, kad buvo kita dėžė ir ant jos užrašyta „Rasai nuo visų“.

– Hey, Rasa, čia tavo dovana. Nori pažiūrėti kas viduje?

Rimas Putrius, 5 kl., Kr. Donelaičio lit. m-la.

LINO NESĖKMĖ

Linus, parėjęs iš mokyklos, buvo labai nusiminęs. Vakar visą dieną statė užtvanką upelyje ir pamiršo paruošti pamokas. Tрупutį pralinksmėjo prisiminęs, kad dar turi užtvanką.

Po vakarienes Linas ėjo upelio link pažiūrėti savo užtvankos. Eidamas džiaugėsi ir buvo išdidus, kad jis pats savo jėgomis pirmą užtvanką pastatė. Kai atėjo prie upelio, pamatė tik medžio likučius, vandens srovę jo užtvanką sugriovė. Grįžo namo liūdnas po dviejų didelių nesėkmių.

Karina Pauliūtė, Dariaus Girėno lit. m-los 7 sk. mokinė.

Arklas su akėčia – neturtin-gas, bet visa pasaulį peni. Kai arklį pavagia, uždėk ir balną. Varyk arklį avizoms, o ne botagu.

Ant arklio joja ir arkliaus ieško.

LIETUVA ŠIANDIEN

Tau į kalnus aukščiausias iškopti, Tau iš vargo, iš marių išbristi; Mes supinsim gražiausią vainiką Tau iš vėtrų ir vėjų, jaunyste! B. Brazdžionis

Šiandien Lietuvoje žmonės gyvena dar nepilnoje laisvėje, bet daug geriau negu praeityje, kada Lietuvą valdė Stalino, Brežnevo Rusija. Tai buvo baisus laikotarpis: tūkstantai išvežimų, daug tauriausių lietuvių sunaikinta.

Tikime, kad ateina geresni laikai. Lietuva dar okupuota, bet Rusijos valdžios ranka dabar švelnesnė. Pernai pirmą kartą pajutome, kad Lietuvoje yra laisviau. Šiandien lietuviams Lietuvoje yra leidžiama skristi į kitus kraštus aplankyti gimines, ar draugus. Tautinė ir religinė literatūra yra leidžiama skaityti, kuri prieš tai buvo griežtai draudžiama. Dabar Lietuvoje vyksta persitvarkymo sąjūdis, kuris nori atgaivinti ir Lietuvos ekonominę padėtį, kad žmonėms būtų geriau gyventi. Nors Lietuvos nepriklausomybė dar neįgyvendinta, bet dabar po daugelio metų priespaudos lietuviams gali nekludomai lankyti savo bažnyčias, skaityti Lietuvos istoriją. Visur plevešuoją lietuviška trispalvė ir giedamas Lietuvos himnas.

Andrius Paškus, Toronto Maironio aukštesnieji lituanistiniai kursai. Kanada. (Jubiliejinis metraštis)

GALVOSŪKIŲ SPRENDIMO LAIMĖTOJAI

1988-89 metų galvosūkių sprendimo dalyviai, jų gauti taškai ir premijos.

- 1. Laura Lapšytė 800 taškų – 100 dol.
- 2. Gaja Bublūtė 765 taškai – 90 dol.
- 3. Janina Braunytė 745 taškai – 80 dol.
- 4. Baltija Udrytė 600 taškų – 70 dol.
- 5. Audra Riškutė 560 taškų – 60 dol.
- 6. Almis Udrys 370 taškų – 40 dol.
- 7. Vytis Udrys 330 taškų – 35 dol.
- 8. Aidas Kuolas 285 taškai – 25 dol.

– Premijų pinigai dar negauti, kai gausiu, tuoj visiems pasiūsiu.

Redaktorius

NAUJAS KONKURASAS

Per kelis vasaros mėnesius „Tėvynės žvaigždutėje“ rasite išspausdintą lietuvišką pasaką. Reikės ją atidžiai perskaityti ir atsakyti į klausimus. Priedo: paaiškinti 10 žodžių ir atlikti lengvą gramatinį uždavinį. Tą darbą atlikę, pasiūsite „T.Ž.“ redaktoriui. Galite siųsti kiekvieną savaitę, kas mėnesį arba visus darbus iš karto iki 1989 m. spalio mėn. 1 d. Jums bus lengviau siųsti kiekvieną savaitę, negu visą medžiagą iš karto. Kai visi darbai bus įvertinti, bus paskelbti „T. Žvaigždutėje“. Už šį darbą gausite pinigines premijas. Konkurse gali dalyvauti visi iki 17 metų amžiaus. Panaudokite savo laisvalaikius kultūringam užsiėmimui. Jei bus kas nors neaišku, rašykite redaktoriui, išsiaiškinsime. Redaktoriaus adresą rasite kiekviename „T.Ž.“ skyriuje.

ČIGONAS IR KUNIGAS

(Konkursui)

Kartą čigonas atėjo į kleboniją, kada kunigo nebuvo namuose. Pamatęs ant sienos kabantį kišeninį laikrodėlį, pasiėmė. Jautė neramią sąžinę ir padarytą nuodėmę, nuėjo į bažnyčią pas tą patį kunigą išpažintis.

Kunigui prisipažino, kad pavogė laikrodėlį. Kunigas sako čigonui: – Atiduok laikrodėlį tam, iš kurio pavogei.

Tada čigonas duoda kunigui pro klausyklos langelį laikrodėlį. – Tu ne man duok, bet tam, iš kurio paėmei – paaiškino kunigas.

– Jei aš duodu laikrodėlį, iš kurio aš paėmiau, bet jis neima, ką aš turiu daryti? – klausia čigonas.

– Jeigu jis nenori atgal pavogto daikto priimti, tai sau pasilauk, – paaiškino jam kunigas.

Kunigas grįžęs iš bažnyčios į kleboniją pastebėjo, kad jo laikrodėlio ant sienos nebėra. Tada prisiminė savo klaidą, kad nepaėmė iš čigono savo laikrodėlio.

Klausimai: 1. Kas yra čigonas? 2. Koks čigonų užsiėmimas ir pragyvenimo šaltinis? 3. Aš čigonų yra Lietuvoje? 4. Ar jų yra JAV? 5. Ką daugiau gali pasakyti apie čigonus?

Gramatikos uždavinys. Parašykite tokį daiktavardžio ar daiktavardžių linksnį, kurio galūnėje niekada nerašoma nosinės raidės, nors daiktavardžio forma atsako į klausimą ką?

Parašykite šiuos žodžius trumpais sakiniais: 1. agentas, 2. agitacija, 3. agrastas, 4. agresija, 5. aimana, 6. aiškia-regis, 7. aitrus, 8. aižyti, 9. akėčia, 10. akylas.

Šių visų uždavinių atsakymai ar paaiškinimai nebus spausdinami „Tėvynės žvaigždutėje“.

Piešė Lina Grigaitytė